

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Inserati (oglasi): Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 30 K, pri večkratnem objavljanju po dogovoru znaten popust. — Upravništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.

Štev. 25.

V Ljubljani, dne 5. septembra 1914.

Leto II.

Svetovna vojna.

Na severu naše države se bije največja bitka svetovne zgodovine. — Naša avstro-ogrsko vojska si priborila velikansko zmago nad Rusi. — Rusi na severu in vzhodu poraženi, se umikajo proti Bugu. Armadi Dankla in Auffenberga prodirata zmagonosno.

Zadnje sijajne bitke avstrijskih in nemških čet so vprav jasno dokazale, da je ni moči na svetu, ki bi zamogla premagati združene jeklene sile Avstro-Ogrske in Nemčije.

V sedanjih velikih časih smo vsi pričeli vojnih dogodljajev, kakršnih svetovna zgodovina še nikoli ni imela zaznamovati. Velikanske bitke so se že bile in gigantske bitke so še v teku, bitke, v katerih so zapostvene milijonske armade, bitke, katere bodo morale milijonske armade odločiti. Svetovna vojska v Evropi se bije s tako ljutostjo in takimi silami, da je človeka kar groza. Vrhtega pa grme tudi na Balkanu in v daljnji Vzhodnji Aziji silovito topovi. Sedaj imamo

pred našimi očmi strašansko sliko gigantske svetovne vojne, ki ne bo le za Evropo, ampak tudi za ves ostali svet in za bodočnost odločilnega pomena.

Naše srce mora vzkipeti radosti in veselja, ko vidimo navdušenost za sveto in pravično stvar, ki vlada vsepovsod na avstrijskih in nemških tleh. Od veselja moramo poskočiti, ko beremo o sijajnih zmagah, ki so si jih priborile naše avstrijske in zavezniške nemške čete v poteku komaj dveh tednov. Hitreje še kakor leta 1870. in močnejše padajo silni udarci po krivicah, ki so se drznili zahrbtno napasti našo avstrijsko domovino in našega zvestega zaveznika. Avstrijske in nemške čete so v malo dneh s svojimi dejanji dokazale, kaj da zamore avstrijska in nemška jeklena pest.

Naše čete so pa tudi vredne, da se bojujejo ob strani našega močnega nemškega zaveznika, z nepopisnim zaničevanjem smrti so naše hrabre čete pri Krasniku cele tri dni se vzdržale v ljutom, krvavem boju in zadobile veliko, pomembno zmago in sedaj stoje neustrašeno že več kakor teden dni zopet sredi strašanskega bojnega ognja gigantske bitke, ki jo lahko največjo bitko svetovne zgodovine imenujemo. In tudi to bitko bodo naše čete zmagonosno prebile, kajti

Podlistek.

Na razpotju življenja.

Vaška slika, spisal I. L. Hrdina. — Iz češčine prevle Podravski. (Dalje.)

„Pustite dedeka!“ se oglasi Ciril, „zaman bi ga silili.“

Vsiljenci se ogledajo.

„Ti si, Ciril? — kam greš s to culico?“

„V dedekovo koč.“

„Kam pa iz koč?“

„Kam? — nočem čakati, da me gospodje pokličejo, marveč pojdem sam. Jutri mi bo vojaški konj ljubši, nego oba vranca Zameckega. Da, še danes moram odtod. Klarica v Toužetin, Ciril pa iz Toužetina. Sem na to posestvo se itak več ne vrnem — ostanite torej, z Bogom. Ko bi bil bogatin, priredil bi vam tudi jaz gostijo, toda ne iz ponosa, marveč radi svoje naklonjenosti. Nimam ničesar, kar bi vam dal za spomin, samo to roko — sprejmite jo in podajte mi svojo. — Kaj ne, da vas nikdar nisem razžalil? ...“

Ker je dal Zamecki razglasiti, da bo ob njegovi svatbi pogoščen sleherni, kdor pride, so vrelci ljudje tjekaj, da so komaj utegnili priti skozi vrata; povelečevali so in povznašali bogatino do neba in nemara bi bili v tem hipu skočili zanj celo v ogenj. Za Cirila je ostala samo posmeha. Zamecki je bil med njimi, Ciril pa se je jokal v kotu svoje čumnate.

Toda komaj so ljudje zagledali tega izmučenega fanta, je umolnilo takoj veselo petje, ugasnilo veselje, roke so odkladale darovane slaščice. Zameckega ni bilo več tukaj, narod je videl samo Cirila, videl na njegovem licu svoje pravo stanje, v njegovih očeh, objokanih do krvi, je zagledal kakor v zrkalu svojo bedo; vsakdo se je spomnil svoje revščine, se spomnil, da veselje in kratkočasje potraja le danes, jutri pa da napoči zopet delo. — Mogoče, da Zamecki, ko se vrne, pusti vse te reveže pognati celo iz dvorišča. Toda Ciril? Odkar se ga ljudje spominjajo, bil je vedno kakor oni in revščina ga bo spremljala do groba.

„Fantje, mi smo se pregrešili, zoper lastno revščino!“ je zaklical nekdo. „Kar se je zgodilo Cirilu, se lahko pripeti tudi našim otrokom.“

„Nočem vam kvariti veselja, tovariši. Le bodite veseli, samo časih se še spomnite name!“

slavno junaštvo naših čet nam jamči zato, da bo zmaga naših hrabrih čet popolna.

Junaškim avstrijskim in nemškimi četami, ki se vojskujejo za pravično stvar, mora biti končna zmaga gotova!

V naslednjem prinašamo najnovejša poročila o zmagah naših čet, ki smo jih z veliko nestrpnostjo pričakovali.

Sijajna zmaga naših hrabrih junakov pri Zamošču.

Dunaj, 2. septembra. (Kor. urad.) Sedemdnevna ljuta bitka v okolici Zamošč-Tyszowce se je končala včeraj s popolno zmago Auffenbergove armade. Ujeli smo velike čete sovražnikov in uplenili doslej 160 topov. Rusi se umičejo preko reke Bug. Tudi pri armadi Danklovi, ki sedaj napada Lublin, imamo neprestane uspehe. Vzhodnja Galicija, Lvov sta še v naši posesti, vendar pa je tamkaj položaj napram mnogo močnejšemu ruskemu sunku zelo težaven. — Namestnik šefa generalnega štaba pl. Höfer.

Slijajne naše zmage v Vzhodni Galiciji in Bukovini.

«Dzienniku Polskemu» v Lvovu poročajo iz Črnovic z dne 29. avgusta tole cenzurirano vest:

Rusi so doživeli silen poraz med Tarnopolom in Brzežanami. Naši so uplenili 50 topov in ujeli več kakor 19.000 sovražnikov.

Po vesteh, došlih v Lvov, je bila armada generala Rennenkampfa, ki je štela 400.000 mož in je hotela udariti na Lvov, popolnoma razbita, a general Rennenkampf je bil baje ujet. Bojišče je bilo tako-rekoč postlano z mrtvci. Silne množice Rusov so bile ujete. Naša armada je uplenila mnogo topov in veliko množino municijskih vozov. Ta zmaga je veliko večja kakor ona pod Krasnikom in je imela že odločilen vpliv na nadaljnji razvoj naših operacij proti Rusiji.

Ruska armada, ki se boji popolnega razgroma, se je umaknila tako jadno, da ni niti enega ruskega vojaka več na naših tleh.

Lvovska «Gazeta Wieczorna» javlja iz Črnovic: Velika ruska armada je bila kakih 50 do 60 kilometrov potisnena za mejo. Izgube Rusov so silno velike.

Poraz Rusov v Bukovini.

«Gazeta Narodowa» v Lvovu priobčuje to-le cenzurirano vest: V nedeljo so Rusi na črti Toporovec-Rarancze-Bojan udarili na našo brigado, a so bili tako potolčeni, da je samo od njihovega 47. polka (kijevski pehotni polk) ostalo jedva 200 mož. Plen je velik. Uplenili smo več topov, 6 strojnih pušk in zajeli okrog 300 mož. Po bitki je zavladal mir, ruska artilerija je popolnoma umolknila.

Naši uspehi v Galiciji.

Krakovski «Czas» prijavlja v svoji nedeljski številki z dovoljenjem generalnega štaba naslednje poročilo, ki se nanaša še na soboto: Naša armada je pri Ravi Ruski in pri Brodyju dosegla odločilne uspehe. Na celi liniji, od vzhoda do severozahoda, je naš položaj v Galiciji jako ugoden.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

O bitki pri Krasniku.

Že zadnjič smo poročali, da so avstrijske čete dne 23. in 24. avgusta t. l. v bitki pri Krasniku izvojevale krasno zmago nad Rusi. Rusi so bili na celi okrog 70 kilometrov široki črti vrženi nazaj in so se kakor v begu umaknili proti Lublinu.

Kakor se sedaj poroča iz vojnega stana, se je bilo v tej bitki na ruski strani 200.000 vojakov. Njih bojna črta se je razprostirala od Frampola do Jozefova.

„Proč od tod! Kam greš, Ciril?“

„Posloviti se od dedeka in od te koč.“

„Pojdemo s teboj.“

„Toda dolgo se ne bom mudil ondi.“

„Kam si namenjen?“

„V Terezin k dragoncem.“

„Ne pojdi.“

„Moram.“

„Samo v vojašnico še ne hiti?“

„Ni druge pomoči.“

„Ostani pri nas!“

„Ne morem.“

„Pojdemo te torej pospremiti!“

In narod je v ogromnem sprevodu se usul skozi vrata v vas, iz vasi pa po cesti proti Kamenici.

„Ciril, hotel bi, da greš še enkrat pogledat v koč.“

„Le pustite ga, ded. Kaj bi tam videl? Samo prazno sobo, ker ste vi tukaj. A čemu hoditi v koč, pojdite z nami in poslovita se s Cirilom potoma. Toda moramo požuriti korake, fantje. Predno bo v Kamenici zvonilo, moramo biti tamkaj, da vidimo, kako bo Zamecki peljal Klarico k oltarju.“

„Nü, takole vas jaz ne dohajam, ljudje!“ je zastokal dedek. „Imate za pol stoletja mlajše noge nego jaz.“

„Dajte sem rokó ded in ti Ciril, stopi na drugo stran. Tako bo menda šlo.“

„Toda čemu tako hitite?“

„Hočem videti poroko Zameckega!“

„To bi videli tudi v Toužetinu, ko semkaj dospemo.“

„Tu bi že ne bila več takšna!“

„Imeli bi torej iti poprej.“

„Poprej nismo videli Cirilovih solznih oči.“

„Resnica, torej greste Cirilu na ljubo?“

„Resnica, radi Cirila gremo, radi Zameckega pa hitimo.“

„Kako naj to razumemo?“

„Ded, govorjenje vas ovira pri hoji.“

In kakor vihar je drvilo krdelo proti Kamenici, po vsej široki cesti. Kdor jih je srečal, se je ustavil ter gledal nekaj časa za njimi.

Ravnokar so se zagugali v Kameniškem stolpu zvonovi in njih odmev je donel po širni krajini, ko je množica pridrvila k zvoniku pred cerkvijo. Na prostanstvu med župniščem in cerkvijo je bila velika gneča. A sedaj so dospeli še ti iz Toužetina.

„Ali svatje še niso šli v cerkev?“ so vprašali prišleci.

„Ne še.“

„Torej počakamo.“

(Dalje prihodnjič.)

Bitka pri Krasniku se je odločila preteklo nedeljo. Ruska armada je bila odbita in je bežala čez Lublin.

Jozefov leži ob reki Visli, kakih 30 km jugozahodno od Jozefova.

Vojni poročevalci poudarjajo, govoreč o bitki pri Krasniku, zlasti veliko taktično vrednost te bitke. Vodstvo avstrijskih čet prekaša rusko armado. Dve posebnosti sta, po katerih se je avstrijsko vodstvo odlikovalo, po ofenzivi in pa po prodiranju na več točkah, dočim se je vojevala ruska armada po stari metodi. Naše čete so se držale nad vso hvalo, zlasti če se pomisli, da so se morale, predno je prišlo do bitke, premagati velike terenske težave.

Avstrijska zmaga pri Krasniku je vzbudila po vsej avstrijski državi nepopisno veselje in navdušenje. Na Dunaju in v drugih mestih so razobesili v znak veselja veliko zastav. Bitka pri Krasniku je bila veliko večjega pomena, kakor se je prvotno poročalo. Rusi so v nevarnosti, da jim pride naša armada za hrbet in jih obkoli. A ne samo v avstrijski-ogrski državi, ampak tudi v Nemčiji so se veselili te avstrijske zmage pri Krasniku. Vesti o zmagi naših hrabrih čet na Ruskem v tridnevni bitki pri Krasniku so izzvale v Nemčiji velikansko in nepopisno navdušenje. Nemški listi so objavili poročila o naši zmagi pri Krasniku v posebnih izdajah, v katerih so opisovali pomembnost in važnost naše zmage. Vsa javna poslopja so razobesila v znak veselja nad to našo zmago avstrijske zastave.

«Die tägliche Rundschau» je pozdravljala zmago pri Krasniku kot razbremenitev nemških čet v vzhodni Prusiji in poudarja, da avstro-ogrske čete prekašajo sovražnika, ker vsak avstrijski vojak ve, da se bojuje za sveto stvar, za dom in ognjišče proti morilnemu napadu. — «Nemška Tageszeitung» iskreno čestita avstro-ogrskim vojnim tovarišem, ki so starodavnim habsburškim zastavam priborili nove lovere.

Bojišče na katerem je naša armada izvojevala prvo veliko zmaoo, leži med Vislo, severno od izliva Sane, in med gornjim tokom ruske reke Wieprz, ki izvira kakih 100 km vzhodno ob gališko-ruski meji, teče proti severu in se nad Lublinom obrne proti zahodu. Pri ruski trdnjavi Iwangorod se izliva v Vislo. Ob Visli sega naša meja precej proti severu in je tam komaj 30 km oddaljena od Krasnika, vzhodno se pa obrne meja proti jugu, tako da je moralo naše desno krilo napraviti pot 60 km. Naše čete so morale najprvo na lastnem ozemlju korakati čez močvirnate kraje ob Sani in prekoračiti obmejno Reko Tanev. Severno od tu se na ruskem ozemlju razteza okoli 100 km širok in kakih 20 km globok gozd, ki je edinole v smeri Tarnograd—Bielgorai—Frampol lahko prestopen za večje armade.

Armavno povelje na severovzhodnem bojišču. — Vrla armada bo vse premagala! — 6000 ujetih Rusov.

Dunaj, 30. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se uradno poroča: Armadni poveljnik general konjenice Dankl je izdal 26. avgusta to-le povelje armadne komande podrejenim mu krdelom:

Armada je 23. in 24. avgusta v bitki pri Krasniku, Polichni in Goraiu (jugovzhodno od Krasnika) sijajno prestala svoj krst v ognju. Vsi kori so vsled neustrahovitosti krdel sovražnika prisilili, da se je bežec umaknil. Kolikor je doslej znano, smo zaplenili 3 zastave, 28

topov in mnogo strojnih pušk ter zajeli nad 6000 vojnih ujetnikov. Iz vsega srca se zahvaljujem vsem pripadnikom armade za usluge, ki so jih storili našemu Najvišjemu vrhovnemu vojnemu gospodarju in domovini. Pa tudi žalost nam polni srce. Mnogo naših tovarišev je umrlo na polju časti. Njih se spominjamo v tem slovesnem trenutku! Še imamo pred seboj težke boje in mnogo truda. Vrla armada — o tem sem prepričan — bo vse to premagala.

Vojni poročevalski stan, 28. avgusta.

Ruske čete so prodirale 26. avgusta proti Brodyju in reki Zbrucz. Naše čete med Vislom in Bugom so v ofenzivi. Srednja skupina ruskih čet, najbrže glavna skupina, je vdrla v Galicijo, kjer pa je zadela v črti med Ravarusko in Zloczowom na hud odpor naših čet. Vršili so se hudi boji. Levo krilo naše srednje skupine, ki se bojuje med Ravarusko in Žolkijevom, zmagovito prodira. Tudi naše glavno levo krilo pri Krasniku je v polni ofenzivi. Na desnem krilu se boji nadaljujejo. Cela bojna črta med Vislo in Dnjestrom je dolga okoli 400 km. Pričakujejo se dolgi boji.

Vojni poročevalski stan, 29. avgusta.

Velikanska bitka se nadaljuje. Naše šanse so ugodne. Skupina našega levega krila, ki prodira proti Lublinu in Samostju, zadeva vedno na močno utrjenega sovražnika. Trije voji 72. polka so napadli neko utrdbo in ujeli 2 ruska stotnika, 6 častnikov in 470 mož. Skupino med Wieprzem in Bugom je napadla ena ruska divizija od treh strani. Rusi so ponoči pobegnili.

Dunaj, 29. avgusta. Vojni poročevalec «Neue Freie Presse» poroča: Orjaški boji, ki se vrše na avstrijsko-ruski meji, so nam prinesli v okolici Ravaruske znatne uspehe. Zahodno krilo ruske osrednje skupine je omajano.

Velike bitke se nadaljujejo. — Položaj naših čet izvrsten.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se javlja: Velike bitke, ki so se pričele na severu 26. avgusta, se nadaljujejo. Položaj naših čet je ugoden; vreme toplo in solnčnato.

Nova zmagovita bitka naše armade na Ruskem.

Dunaj, 29. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se uradno poroča: Kolikor se je dalo danes opoldne presojati, še velika borba naših armad v glavnimi silami ruske vojske ni dozorela za odločitev. Deloma pregledati se dajo sedaj šele uspehi zmagoslavne armade, ki jo je general kavalarije Viktor Dankl vodil pri Krasniku. V nadaljnji bitki dne 27. avgusta, ki sta jo venčala naskok in osvojitve silno močno utrjene postojanke na višinah Njedrvice-dushe, se nam je posrečilo zopet premagati ruske čete, ki smo jih že pri Krasniku odbili, in pa došla jim ojačenja, skupno približno deset divizij raznih vojnih zborov. Eden naših zborov je v tej drugi bitki ujel 1 generala, 1 polkovnika, 3 druge štabne in 40 na-

vadnih častnikov ter približno 2000 mož in zaplenil tudi tukaj mnogo vojnega gradiva.

Njedoržvice-dusha je večji kraj, ki leži nekaj kilometrov južno od Dublina v smeri od Krasnika proti Dublinu.

Bitka traja dalje.

Dunaj, 30. avgusta. (Kor. urad.) Boji na ruskem bojišču trajajo z nezmanjšano silo dalje. Vzhodno od armade pod poveljstvom Dankla, ki kljub utrjenim sovražnim postojankam neumorno prodira proti Lublinu, so pričele posebne naše čete, ki so med Wieprzem in Bugom vdrle v Rusijo, 28. avgusta napad na rusko armado, ki je došla od Cholma. Nato so se razvili po bitki pri Krasniku nadaljnji trdovratni, za naše bojaželjne čete zmagoviti boji pri Zamostju in severno in vzhodno od Tomaževa. (Tomažev je rusko mesto blizu meje severozahodno od Ravaruske.) V boj so posegle posebne naše čete, ki so vdrle pri Belzecu (kraj na gališki meji nasproti Tomaževa) v rusko ozemlje. V teh bojih je bilo prav tako, kakor v bitki pri Krasniku, ujetih na tisoče Rusov. V vzhodni Galiciji se bore naše čete z izredno bravuro in sposobnostjo proti močnim in mnogoštevilnejšim sovražnim močem.

Reka Wieprz (izgovori Vjepž), ki se izliva v Vislo pri Ivángoródu (Ivanovem gradu), tvori sedaj važno naravno mejo za operacije naše armade. Ivángoród je močna trdnjava. Wieprz (češko vepř) pomeni: merjasec.

Dunaj, 30. avgusta. (Kor. urad.) Položaj naših krdel je ugoden. V bitki na gališki meji prodira šele naše levo krilo.

Dunaj, 31. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se danes zvečer ob pol 7. uri uradno poroča: Na severnem bojišču stoje naše čete še vedno v hudem boju južno na črti Lublin—Krasnostav—Grubieszov. Glavne odločitve je pričakovati v najbližjem času.

Dunaj, 31. avgusta. Vojni poročevalec «Neue Freie Presse» brzobjavlja: Bitka pri Lvovu se nadaljuje. Polni zaupanja gledamo na nadaljnji potek operacij. Od druge strani se poroča: Naša armada si je skoro gotovo napravila pot med delom ruskega centra in desnim ruskim krilom, tako da je ta del bojne črte najbrže že pretrgan.

Prodiranje Avstrijcev proti Lublinu.

(Od časnikarskega urada c. kr. vojnega ministrstva in državnega pravdnika na Dunaju dovoljeno.)

Dunaj, 2. septembra. Iz Krakova poročajo: Avstrijske čete zasledujejo Ruse, ki beže proti Lublinu: Rusi so imeli velikanske izgube. Avstrijske čete so ujele več tisoč Rusov, zarubile 2 zastavi, več topov in strojnih pušk, kakor tudi ogromne množine municije. Avstrijska kavalerija zasleduje Ruse, ki v paniki beže, in jim prizadeva velikanske izgube. Zdi se, da Avstrijci kmalu zasedejo Lublin.

Naši uspehi.

Dunaj. Tukajšnji listi poročajo: Iz Lvova se poroča, da so se jugovzhodno od Lvova borile naše čete z rusko armado in jo pognale v beg. 2000 Rusov je obležalo na bojnem polju, 3000 mož in ves štab so pa naši ujeli. Dosedaj je ujetih 15.000 ruskih vojakov in častnikov. Z ozirom na vznemirjenje, ki je zavl-

dalo po Lvovu, se razglaša: Naša armada je sovražnika obkolila kakor z železnimi kleščami in če se Rusi še nahajajo na gališkem ozemlju, jih čaka usoda, da bodo svojo vojaško karijero v sedanji vojski končali v kakem garnizijskem zaporu; kot sovražniki ne pridejo več v poštev. Precizni in s preudarkom izdelani načrt generalnega štaba že kaže velike uspehe.

Z nemško-ruskega bojišča.

Velikanski poraz Rusov v Vzhodni Prusiji. Nemci so ujeli pri Tilgenburgu in Ortelsburgu 70.000 Rusov. Ruska artilerija popolnoma uničena.

Znano je, da so se Nemci v Vzhodni Prusiji odločili iz strateških ozirov za defenzivo proti Rusom. Ker bi bilo ruski armadi, ki prodira z Rusko-Poljskega proti zahodu Vzhodne Prusije omogočeno, na vzhodni meji Vzhodne Prusije bojujoče se nemške čete popolnoma odrezati od nemške države in jim pretrgati vsako medsebojno zvezo, zato se je morala v Vzhodni Prusiji se nahajajoča nemška armada umakniti, in sicer se je tako spretno umaknila, da je vsako obkoljenje izključeno. Pretežni del Vzhodne Prusije je popolnoma izpraznjen in Vzhodna Prusija je prepuščena ruskemu vpadu. Nemške armade operirajo proti Rusom ofenzivno iz zahodne Prusije, Poznanja in pruske Šlezije. Akoravno so se nemške čete iz Vzhodne Prusije umaknile, se jim je vendar posrečilo, premagati po tridnevni bitki pri Ortelsburgu pet ruskih armadnih zborov in tri konjeniške divizije in jih pognati nazaj čez mejo. V naslednjem priobčujemo posamna poročila o tej velikanski bitki med Nemci in Rusi.

Berolin, 31. avgusta. Nemški veliki generalni štab poroča. V velikih bojih, v katerih je bila porazena ruska armada v Vzhodni Prusiji pri Tanenbergu, Hohensteinu in Ortelsburgu, so Nemci ujeli nad 30.000 Rusov (po poznejših poročilih nad 70.000), med njimi veliko visokih častnikov. Nemške čete so napadle Ruse od vseh strani in jih vrgle v mazursko močvirje.

Podrobnosti o bitki pri Ortelsburgu.

Berolin, 31. avgusta. (Kor. urad.) Vojni dopisnik berolinskega «Lokalanzeiger» poroča o bitki pri Ortelsburgu: Glede na veliko razdaljo in ker se ozemlje zelo menja: jezero, gozd, vmes travniki in polja, se o fronti, ki bi se skup držala, ne more govoriti. Zgodilo se je, da so se zagozde Rusov borile pravokotno. Desni kot naših čet, torej prva črta, je stala pri Soldavu in Tilgenburgu, središče (deželna bramba) okoli Hohensteina, levo krilo pa pri Allensteinu, Wartenburgu in pri Bischofsburgu. Naše središče je zmagovito nastopilo s svojimi težkimi baterijami proti obupnemu poizkusu Rusov, ki so hoteli naše središče prebiti. Na desni so naši s svojim desnim krilom šli naprej čez Neidenburg, na levi pa z levim krilom čez Passenhain. Te operacije so dovedle, da smo ruskega sovražnika popolnoma obkolili. Sovražnik je bil s svojimi petimi armadnimi zbori in s tremi kavalerijskimi divizijami nasproti našim v znatni premoči. Na griču, ki leži zahodno od Hohensteina, sem videl korakati približno 3000 ujetih Rusov po cesti. Ujetniki so napravili vtis topih, pobitih ljudi. Obrazov, zrelih za vislice, sem videl dovolj,

ki so čisto izgledali, da so sposobni za grozovitosti, o katerih so pripovedovali begunci.

Dva ruska armadna zboru uničena.

Pri novi zmagi Nemcev nad Rusi pri Neidenbergu je znašala bojna črta 50 kilometrov. V tem morilnem boju sta bila dva armadna ruska zboru popolnoma uničena.

60.000 Rusov ujetih.

Berolin, 1. septembra. (Kor. urad.) Nemški veliki glavni stan poroča: Na vzhodu je zmaga generalnega polkovnika pl. Hindenburga neprimerno večjega pomena, kot se je moglo videti prvi hip. Kljub temu, pa so prihajale čez Neidenburg nove sovražne sile, je poraz sovražnika popoln. Trije ruski armadni zbori so uničeni. 60.000 ruskih ujetnikov, med njimi dva poveljujoča generala, veliko topov in zastav je padlo v naše roke. Ruske čete, ki se nahajajo na severu Vzhodne Pruske, so se pričele umikati. Stein, načelnik glavnega stana.

Zadnje poročilo pa pravi, da je bilo ponadaljnjih obvestilih število ruskih ujetnikov še večje nego 60.000 mož. Ujetih je 70.000 mož, med njimi 300 častnikov. Ves ruski artilerijski materijal je uničen.

Kako strašanska je morala biti bitka pri Ortelsburgu, pa izpričuje naslednje poročilo lista «Berliner Lokalanzeiger»: Do zob zakopane so naše čete večkrat odbile silovit sovražnikov napad. Ogenj iz strojnih pušk je strašno sovražnikove vrste decimiral. Mrtvecev je bilo cele kupe. Drugod so naši napadali. Veliko ljudi smo izgubili, a dosegli tudi take uspehe, ki se še ne morejo pregledati. Sovražnik beži proti meji.

Nemci so se skrajno hrabro borili. Vsak dan so korakali do 50 km po zelo neugodnem ozemlju in vedno v boju s sovražnikom. Štiri dni so nemški vojaki živeli le od suhorja in vode. Neki ranjenec pripoveduje, da je njegov oddelek vzdržal cele štiri ure ogenj iz 44 sovražnih topov. Nato se je moral nekoliko umakniti. Ko je dobil ojačenje, je zopet prodiral. Sovražnik se je moral umakniti. Neki drugi ranjenec je pripovedoval: Proti nam je stala petkratna sovražnikova premoč. Bilo je zelo ostro, a mi smo le prodirali in smo nato pognali sovražnika v močvirja in v jezera. Plavati so se morali učiti na stare dni, a ni jim nič pomagalo. Rusi so se umaknili čez mejo. Došle so nove sveže čete.

Z nemško-francoskega bojišča.

Nove nemške zmage nad Francozi.

Berolin, 28. avgusta. (Kor. urad.) Nemški glavni vojni stan poroča: Nemška zahodna armada prodira devet dni po končani koncentraciji z zmagoslavnimi bitkami v francosko ozemlje. Od francoske trdnjave Cambrio do južnih Vogezev je bil sovražnik povsod poražen in se sedaj na celi črti umika. Kake izgube ima sovražnik, se še ni moglo dognati, ker je bojna črta tako velikanska. Armada generala Klucka je vrgla nazaj angleško armado pri Maubeuge in jo danes znova napadla jugozahodno od Maubeuge. Armadi generala Bülowa in Hausna sta v večdnevih bojih popolnoma premagali okoli 8 armadnih zborov Francozov in Belgijcev med reko Sambre, Namurjem in

reko Maas. Namur je padel po dvodnevem obstreljevanju. Naskok na trdnjavo Maubeuge je pripravljen.

Armada vojvode Virtemberškega zasleduje poraženega sovražnika čez Semois in je prekoračila reko Maas.

Armada nemškega prestolonaslednika je zavzela utrjene sovražne postojanke pred Longwyjem, odbila hud sovražen napad iz Verduna ter prodira sedaj proti reki Maas. Longwy je padel.

Armada bavarskega prestolonaslednika je bila pri zasledovanju od novih sovražnih moči iz pozicije Nancy in od južne smeri napadena ter je zmagovito odbila ta napad.

Armada generala Heeringen nadaljuje zasledovanje sovražnika v Vogezih. — Alzacija je prosta sovražnikov. — Nove zmage nemške armade. — Angleška armada poražena.

Berolin, 28. avgusta. (Wolffov urad.) Veliki generalni štab poroča: Angleška armada, kateri so se pridružile tri francoske teritorialne divizije, je bila severno od Saint Quentina popolnoma pobita in beži čez Saint Quentin. Nemci so ujeli več tisoč ujetnikov, 7 poljskih baterij in eno težko baterijo. Južno vzhodno od Mezieres so nemške čete v neprestanih bojih v veliki fronti prekoračile reko Maas. Nemško levo krilo je po devetdnevih bojih v gorovju francoske gorske čete zagnalo nazaj do vzhodno od Epinala. Levo nemško krilo prodira po teh bojih zmagonosno naprej.

Berolin, 29. avgusta. (Kod urad.) Vojni poročevalec «Berliner Zeitung» poroča iz glavnega stana o zmagi nad Angleži pri Saint Quentinu: Novo zmago nad Angleži pri Saint Quentinu smo izvojevali na ta način, da so naše kavalerijske čete prehitale v smeri proti Saint Quentinu bežeče angleške čete in jih toliko časa zadrževale, da so jih dosegli naši zasledujoči armadni zbori in jih zopet odločilno napadli.

Poraz angleške armade je popoln. Angleži so sedaj popolnoma odtrgani od svojega ozadja in jim sedaj ne preostaja drugega, kakor da beže proti pristanišču Callais, Haver ali Cherbourg.

Novi nemški uspehi.

Berolin, 2. septembra. (Kor. urad.) Veliki generalni štab razglša: Naše čete so včeraj med Reimsem in Verdunom potisnile nazaj srednjo francosko armado, obstoječo iz približno 10 armadnih korov. Francoski sunki iz Verduna so bili odbiti. Njegovo Veličanstvo cesar Viljem je bil med bojem pri prestolonaslednikovi armadi in je ostal vso noč sredi svojih čet. Generalni kvartirni mojster pl. Stein.

Podrobna poročila o zadnjih porazih Angležev in Francozov.

Berolin, 29. avgusta. (Kor. urad.) «Berliner Lokalanzeiger» pristavlja k že objavljenim poročilom o zmagah sledeče opazke: Na levem krilu zveznih armad so stali Angleži pri Maubeugeju, ko je že bila vzhodno od te trdnjave pobita ena angleška kavalerijska bri-

gada. Ker se imenuje Cambrais kot severni konec naše ofenzivne fronte (napadalne črte), to dokazuje, da ni bilo Angležem več mogoče, da bi se mogli proti severu umakniti. Podatkov o številkah ni. Ker je imela armada generalnega polkovnika Klucka nalogo, da naj napade Angleže pri Maubeugeju, sodimo, da so Angleži veliko več čet izkrkali, kakor so bralci izvedeli. Angleži so bili premagani, nato pa zopet zahodno od Maubeugeja napadeni. Tudi armadi generalnega polkovnika Bülowa in barona Hausen sta pritiskali na belgijsko-francosko armado, približno osem armadnih zborov, iz trikota Sambre — Namur — Maas vzhodno mimo Maubeugeja, ne da bi se bili na trdnjavo ozirali. Šele potem, ko se je posrečil sunek naprej, se je uvedel napad na Maubeuge. Umevno je, da je posadka v Antwerpnu izpadla proti četam, ki jo oklepajo. Izpad je bil odbit in so Belgijci veliko ljudi izgubili. Neumevno je pa, da belgijsko civilno prebivalstvo še vedno napada nemško vojaštvo. Če bi bilo vsled teh napadov uničeno staro, krasno mesto Löwen, ni tega kriva nemška armada, kakor bodo to inozemski sovražniki trdili, marveč krivda zadene civilno prebivalstvo, ki je očitvidno le na pol civilizirano.

Nemci porušili mesto Löwen.

Berolin, 29. avgusta. Ker so prebivalci mesta Löwen napadli municijske in provijantne kolone, je bilo mesto hudo kaznovano in komaj še eksistira.

Berolin, 29. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Vojni poročevalec «Vosische Zeitung» poroča o uničenju mesta Löwen, ker so prebivalci streljali na nemške čete: Prebivalstvo Löwna, ki je bilo dozdej mirno, je pričelo nenadoma obsipavati z ognjem iz pušk in iz samokresov z vseh oken, iz kleti in s streh straže in vojake, ki so marširali po cestah, ne da bi bili kaj slutili. Takoj se je pričel strašen boj z rokami, ki se ga je udeležilo vse civilno prebivalstvo. Našim vojakom se je kmalu posrečilo, da so premagali prebivalstvo, ki je pobesnelo. Radi tega zahrbtnega napada se je, žal, prelilo veliko nemške krvi. Nagon ohraniti sebe samega, je tu zahteval, da se težka krivda, ki jo je zagrešilo mesto Löwen, takoj brezobzirno kaznuje in zato morebiti starega, na umetnostnih zakladih bogatega mesta ni več. Ne dvomi se, da so zahrbtni napadi v Löwenu organizirale oblasti, da bi podpirale izpad vojakov iz Antwerpna, kjer so Belgijci ravno takrat izpadli. Upa se, da so se zdaj Belgijci spametovali in da jim je ta zadnji nauk vzel popolnoma veselje, da bi nadaljevali franktirstvo.

Löwen je belgijsko mesto, ki leži vzhodno od glavnega mesta Bruselja. Mesto ima okoli 42.000 prebivalcev. V srednjem veku je bilo glavno mesto province Brabant. Löwen je znan po svojih tovarnah za sukno. Mestno poslopje je zelo poškodovano. V mestu je shranjenih veliko staroflandrijskih slik. Löwen ima znamenito katoliško univerzo, ki je bila ustanovljena leta 1426. in je bila v 16. stoletju na glasu kot prva v Evropi.

Nemci zavzeli Marainviller.

Berolin, 29. avgusta. (Kor. urad.) Poročilo Wolfovega urada. Veliki generalni štab poroča: Marainviller, ki leži vzhodno od Lunevilla, najmočnejši zatvoritveni fort, je v nemški posesti.

Razgled vojnih dogodkov.

Na avstrijsko-srbskem in črnogorskem bojišču imamo zaznamovati prve velike uspehe — še-le sedaj je namreč naša armada tu doli začela z vsem poudarkom nastopati. 14. avgusta so naše čete na treh straneh vdrle v Srbijo in po ljutih bojih zavzele utrjeni Šabac ob Savi — ključ do dolnje Posavine, Podrinja in v notranjost Srbije, pa tudi ključ do Belgrada. Mesto šteje krog 14.000 prebivalcev in je velevažno trgovsko središče. Dalje so naše čete zavzele Loznico in Lešnico ob bosenski meji. Loznica šteje do 5000 prebivalcev in leži v gornjem Podrinju, Lešnica pa krog 1500 prebivalcev in leži pod goro Vilojevico blizu Drine. Tu kakor v Šabcu so naše čete odbile vse ljute protinapade sovražnikov in zaplenile mnogo topov in strojnih pušk. Izgube so bile na obeh straneh precejšnje, a srbske mnogo večje. Nato so naši sovražnika zasledovali in ga 15. avgusta v veliki bitki vrgli nazaj proti Valjevu. Ob teh odločilnih zmagovitih bojih se je prav posebno odlikoval hrvatski varaždinski polk št. 16 in s svojo hrabrostjo in v vztrajnostjo odločil zmago.

Naše čete, ki so iz Progarja vdrle čez Savo v Srbijo, so osvojile mesto Obrenovac, ki leži nižje dol od Šabca proti Belgradu.

Čez Donavo so naši prodrli v Srbijo blizu Smedereva in osvojili Požarevac.

Naše čete zmagovito prodirajo v Srbijo.

Črnogorce so avstrijske čete na celi črti zmagovito vrgle nazaj, kadarkoli so skušali vdreti čez mejo.

Na avstrijsko-ruskem bojišču je naša armada vseskozi zmagovita ter prodira vedno dalje zapadno in vzhodno od Visle. Pri Zalozču, Brodyju in Sokalu so ruski oddelki napadli našo mejo, a bili zmagovito odbiti.

Na nemško-ruskem bojišču doživljajo Rusi poraz za porazom, 17. avgusta se je vršila pomembna bitka pri Stallupönenu, ki je od ruske meje oddaljen 11 km in leži ob železniški črti Königsberg—Eydtköhen in ob stranski progi Tilsit—Stallupönen. Mesto šteje krog 6000 prebivalcev. Rusi so bili tu popolnoma poraženi. Nemci so ujeli nad 3000 ruskih vojakov in zaplenili mnogo strojnih pušk.

Na nemško-francoskem in belgijskem bojišču se vrše veliki vojni dogodki. Francoske čete so 17. avgusta prodrle v Belgijo v smeri proti Gembloux, mestu blizu Charleroi, ležečem ob železnici, ki pelje iz Bruselja v v trdnjavo Namur. 19. avgusta je pa že došlo poročilo, da je nemška kavalerija pri Prevezi, severno od Namurja vrgle 5. francosko kavalerijsko divizijo nazaj in ji prizadela težke izgube. Pri Tirlemontu so nemške čete vzele Francozom eno poljsko in eno težko baterijo, 1 zastavo in ujele 500 sovražnikov. 19. avgusta so nemške čete vkorakale v belgijsko stolno mesto Bruselj, ki ga imenujejo drugi Pariz in šteje krog 800.000 prebivalcev. Kraljevi dvor z vlado se je bil že takoj ob začetku vojne umaknil iz Bruselja v Antwerpen.

Na drugi strani so Nemci potolkli 55. francosko pehotno brigado, ki je bila prodrila do Weilerja, severozapadno od Schlettstadta. Nemci so Francozom prizadeli težkih izgub in jih zmagovito vrgli nazaj čez Vozeze.

Na severnem morju so se zopet izkazale nemške bojne ladje. Te dni sta dve mali nemški križarici, «Strassburg» in «Stralsund», odpluli v južni del Severnega morja. Ob tej priliki je križarica «Strassburg» ob angleški obali zapazila dva sovražna podmorska čolna, ter je enega takoj s streli potopila. «Stralsund»

je pa prišla v boj z več torpednimi rušilci, o čemer sta bila dva rušilca močno poškodovana. Ladji «Strassburg» in «Stralsund» sta dognali, da ob celi nemški obali ni nobene sovražne ladje.

Nemški vojni ladji «Goeben» in «Breslau», ki sta obstreljavali alžirske francoske luke in potem ušli močnemu sovražnemu brodovju v Carigrad, je turška vlada kupila od Nemčije in ju uvrstila v svoje vojno brodovje.

Vsled tega sta Anglija in Francija stavili Turčiji ultimatum, češ, da je kršila mednarodno pravo. Obenem je Rusija Turčiji stavila ultimat, da odpre njenim ladjam pot skozi Dardanele.

V vojno se je vmešal tudi Egipt in napovedal Nemčiji vojno. Pri tem gre seveda le za Sueški prekop.

Japonska je napovedala vojno Nemčiji 20. t. m. in stavila zahtevo, da mora Nemčija umakniti iz japonskega in kitajskega vodovja vse svoje vojne ladje ter odstopiti vse pravice, ki si jih je pridobila na kitajskem ozemlju Kiančau. Odgovoriti ima do 23. avgusta. Gotovo je, da bo Nemčija odgovorila v odklonilnem zmislu, kakor je tudi gotovo, da se bo Japonska v svoji vojni pomoči v korist Anglije omejila zgolj na območje skrajnega vzhoda in v evropsko vojno neposredno ne bo posegla. In ker se bo usoda Evrope odločila v Evropi, nima japonska vojna napoved takorekoč nobene pomena.

Avstrijsko-srbsko-črnogorsko bojišče. Dne 22. avgusta je dospeloročilo, da so naše hrabre čete vzhodno od črte Višegrad—Rudo po trdem boju porazile in vrgle čez mejo krog 30 srbskih bataljonov, ojačenih z močno artilerijo. Višegrad leži blizu srbskega Vardišta ob Drini.

Ko je naša vojska Srbe potolkla pri Šabcu ob Savi ter pri Lešnici in Loznici ob Drini in jih zmagovito porinila in zapodila od bosenske meje proti Valjevu, ko je dalje osvojila Obrenovac med Šabcem in Belgradom ter vzhodno od Smedereva prekoračila tudi Donavo ter zavzela Požarevac, je zaenkrat dovršila svojo nalogo proti Srbom in ustavila nadaljnje prodiranje. Šlo je namreč zato, da se Srbom ohladi njih prevelika vročekrvnost in jim pokvari veselje do napadanja. To se je korenito izvršilo; imeli so v bojih tako težke izgube in bili tako strahovito potolčeni, da se nekaj časa ne bodo upali več ganiti. In le to se je zaenkrat hotelo doseči. Kajti težišče vojne se je sedaj obrnilo na severovzhod, to je na Rusko, kjer se bodo bili odločilni boji cele vojne. Seveda pa na naš obračun s Srbijo ne bomo pozabili in je mogoče, da se bo ta obračun izvršil preje, nego se misli. Srbi so v naših rokah kakor v kleščah.

Črnogorce so naše čete na več točkah potolkle in 18. avgusta zasedle Plevlje v Sandžaku. Avstrijsko brodovje in artilerija na Vermaču sta zadnje dni tako uspešno bombardirala Lovčen, da so tamošnje baterije popolnoma umolknila.

Na ruskem bojišču imamo zaznamovati sijajne uspehe. Pri Turinki in Kamionki-Strumilovi na gališki meji in pri Nowosielici na bukovinski meji so bili potolčeni in razkropljeni močni konjeniški oddelki ter je sedaj naša meja popolnoma varna pred ruskimi vpadi. Pač pa je naša armada na dveh točkah udrla na Rusko Poljsko in nevzdržno prodira naprej. Prva kolona je zahodno od reke Visle prekoračila Liso goro, ki je najvišji vrh (611 m) dotičnega pogorja, ki spada h Karpatom, in se združila s tistimi deli ruske armade, ki so iz Pruske Šlezije prekoračili mejo. Te čete se

že nahajajo v črti Kielce-Radom ter prodirajo proti Varšavi. Dosežena zveza med avstrijskimi in pruskimi četami je velevažen uspeh za postopanje proti Varšavi, kajti sedaj je možno enotno vodstvo in vrhovni poveljnik razpolaga lahko z obema armadama. — Druga avstrijska kolona prodira vzhodno od Visle in je dospela že do lublinskega hrbita. Južno od Krasnika je 23. avgusta naletela na 200.000 mož močnega sovražnika in ga takoj hlabro napadla. Vnela se je ljuta bitka, ki je trajala tri dni in končala 25. avgusta zvečer s sijajno avstrijsko zmago. Na 70 km dolgi črti so bili Rusi tako potolčeni, da so se v divjem begu obrnili proti Lubliuu, pustivši na bojišču poleg nešteti mrtvih in ranjenih nad 3000 ujetnikov, 20 topov, 7 strojnih pušk, 3 zastave itd. Rusi na celi črti beže v trdnjave, iz katerih jih bodo pa naši in nemški topovi tudi kmalo pregnali. Rusi so nameravali z vpadi v Galicijo zadržati našo brambno moč, da bi ne mogli poseči v odločilni boj v vzhodni Prusiji, a so se temeljito uračunali.

Na nemško-ruskem bojišču so Rusi v vzhodni Prusiji prodrli do Insterburga južno in Tilsita. Tu je pa nemški prvi armadni zbor vrgel sovražnika nazaj, ujel 8000 Rusov in zajel več baterij. Tudi pri Gumbinenu ob železnici Berolin—Königsberg—Eydkuhnen so bili Rusi zmagovito vrženi nazaj. Da na drugi strani močna pruska armada, združena z avstrijsko, prodira proti Varšavi, smo že omenili.

Nemško-francosko-belgijsko bojišče. Tu je nemško orožje zadnje dni slavilo uspehe, ki so odločilnega pomena. Prva nemška armada, ki ji poveljuje bavarski prestolonaslednik, je med Metzom (Lotaringija) in Vogezi potolkla pol milijona Francozov, jih pognala čez mejo, zasledovala na francosko ozemlje, zasedla mesto Luneville (blizu Nancyja, šteje 24.000 prebivalcev) in prodira dalje čez črto Luneville—Blamont—Tirmy. Na tem zmagoslavnem potu je prva nemška armada ujela 10.000 Francozov in osvojila 150 francoskih topov, mnogo zastav, municije itd. Sedaj so se francoske čete hitro umaknile tudi iz Alzacije, ker so bile v nevarnosti, da jih Nemci zagrabijo v hrbtu.

Druga nemška armada, pod poveljstvom nemškega prestolonaslednika, je istočasno s prvo začela prodirati iz Luksemburga na Francosko in pri trdnjavi Longwy sijajno premagala Francoze. Dne 23. avgusta je padla tudi trdnjava Longwy.

Ti dve veliki nemški zmagi nad Francozi sta tem večjega pomena, ker je sedaj francoska brambna sila na tem bojišču raztrgana na dvoje in imajo Nemci prosto pot v Pariz.

Tretja nemška armada prodira v Belgiji ter je 26. avgusta zavzela silno trdnjavo Namur z vsemi forti. (Namur šteje 32.000 prebivalcev ter je od francoske meje oddaljen le 37 km.)

Od Neufchateaua prodirajoča armada pod poveljstvom vojvode Albrehta virtemberškega je porazila francosko armado, ki je prekoračila Semois. Nemci so ujeli mnogo francoskih vojakov, med njimi več generalov, ter zaplenili mnogo topov, zastav itd. Zapadno od Maase so prodirali Nemci proti veliki trdnjavi Maubeuge in uničili med drugim tudi eno angleško kavalerijsko brigado, ki se je bila prikazala na fronti. Nemci napadajo že tudi Maubeuge, čigar padec se vsak hip pričakuje. Gent je istotako že v nemških rokah.

Sedaj je že večina Belgije v nemški oblasti. Cesar Viljem je za guvernerja na Belgijskem imenoval barona pl. Goltz. Belgijska armada, kolikor je je še, se

je umaknila v Antwerpen, kjer se nahaja tudi kraljevi dvor. Baje je v Antwerpen došel že tudi del angleške armade ter se bo tu bila odločilna bitka. Ni dvoma, da bo armada, ki je v najkrajšem času vrgla močni moderni trdnjavi Lüttich in Namur, vrgla tudi Antwerpen. Potem bo pot v Pariz popolnoma prosta.

Tedenske novice.

(Nikarte na Dunaj iskat si dela!) Od deželne vlade smo dobili sledeči dopis, da ga objavimo:

Dejstvo, da je skoro v vseh delih monarhije vsled prenehanja ali vsaj omejitve mnogih obratov postalo zelo veliko ljudi brezposelnih, upravičuje domnevo, da bodo potem ko se zopet obnovi živahnejši osebni promet, na železnicah, velike množice brezposelnih stremile proti državnemu glavnemu mestu v nadi, da dobe ondi dela in zadostnega živeža.

Potrebno pa je, da se pravočasno in z vsem povdankom opozarja, da se tem iskalcem dela na Dunaju ne nudi ugodna prilika za delo in preživljenje, ker je ondi, kolikor se da približno ceniti, okroglo ena četrtina vseh onih, ki so navezani na delo, brez kruha, in ker bi nadaljnji dohod brezposelnih ne samo povečal bedo, temveč tudi oviral sistematično vpeljeno, na celo monarhijo raztezajočo se akcijo za posredovanje dela.

Ljudje, ki so brez posla, se radi tega nujno svare, da se ne podajo na Dunaj iskat dela, ako si niso že popreje zasigurali gotovega delovnega prostora.

Pri tem se izrecno opozarja, da preti iskalcem dela, ki bi šli v kljub temu opominu na Dunaj, nevarnost, da bi morali porabiti prihranke, ki so jim izza boljših časov ostali, ter da bi morali, ko so spoznali brezupnost svojih nad, apelirati na javno milosrčnost, ki bi jih pa v kljub vsej požrtvovalnosti drugih stanov, v očigled ogromnim tozadevnim bremenom, komaj mogla varovati najgrenkejše bede.

Istotako se prebivalstvu nujno odsvetuje, prihajati v deželno stolno mesto, ako si preje ne zagotovi gotovega dela.

(Uraden opis novih dvekronskih bankovcev.) Dvekronski bankovci z dne 5. avgusta 1914 so široki 113 mm in 68 mm visoki. Natisnjeni so na bel velinpapir. Tekstna stran kaže na rjavkastem temelju modro sliko, katere sredo tvori idealna glava v ovalnem okviru. Na levi zgoraj se nahaja cesarski orel in v okviru vrednost bankovca, namreč dve kroni v osmih raznih deželnih jezikih. Na desni strani zgoraj je ogrski grb in roseta, v kateri je bela številka 2. Pod obema rosetama je na desni strani nemško, na levi pa ogrsko besedilo, da izplača Avstro-Ogrska banka na zahtevo takoj v postavnem kovanem denarju vsoto dveh kron.

(Poštno ravnateljstvo) razglasa: Opozarja se, da pri pismih, ki so naslovljeni v Galicijo ali v Bukovino ni treba, da so odprta. To velja samo za pisma, ki se oddajajo v Galiciji ali v Bukovini. Istotako ni potrebno, da so pisma, ki se glase na pripadnike c. kr. armade, odprta; le pisma, ki prihajajo od armade, morajo biti odprta.

(Ravnateljstvo c. kr. državne železnice v Trstu) naznanja, da se pričeneži z dnem 26. avgusta odpre promet glede aprovizacije do vseh postaj okraja

tržaškega ravnateljstva in pa onih v okraju sosednjih ravnateljstev. Promet ostane omejen samo glede brzo-voznega in splošno voznega blaga v vagonih. Natančnejše podrobnosti so razvidne iz objav, ki so nalepljene po postajah. Zahteve glede vozov naj stavijo stranke, kakor v mirnem času, naravnost na one postaje, kjer naj se blago naklada.

(Sankcioniran zakonski načrt.) Cesar je sankcioniral zakonski načrt, sklenjen od deželnega zbora kranjskega, glede pobiranja 40% doklade na direktne davke v cestnem okraju žužemberškem za leto 1914.

(Izplačevanje vojaških stanovanjskih pristojbin.) Izplačevanje vojaških stanovanjskih pristojbin za častnike, moštvo, konje itd. se prične v Ljubljani v soboto, dne 5. septembra t. l. v mestnem stanovanjskem uradu.

(Imenovanja.) Deželnosodni svetnik Henrik Šturm v Ljubljani je imenovan za deželnosodnega nadsvetnika, deželnosodnemu svetniku R. Perschetu v Ljubljani je podeljen naslov in značaj deželnosodnega nadsvetnika.

(Z gnojnimi vilami.) Pri Sv. Duhu pri Škofji Loki je pri pretepu med domačimi in tujimi fanti nekdo posestnikovemu sinu Matiji Lagondru z železnimi rjastimi gnojnimi vilami prebodel desno laketo. Lagondra je smrtnonevarno ranjen.

10.000 kron nagrade.

Brado in lasje povzroči resnično v 8 do 14 dneh pristni danski Nokah-balzam. Staro in mlado, gospodje in gosperabijo za rast brade, obrvi in las samo «Nokah-balzam». Neškodljivost zajamčena. Če to ni resnično, plačamo

10.000 kron v gotovini

vsakemu golobrademu, plesastemu ali redkolasemu, ki je sedem tednov rabil Nokah-balzam.

Gospod H. Hjort piše: Uspeh je že zaraditega skrajno velik, ker pri meni, kljub temu, da sem star 27 let, pred uporabo Nokah-balzama se ni nič pričela poganjati brada. Iz hvalečnosti Vas bom povsod priporočal ter znamenjem z velespoštovanjem!

Ob neuspehu povrnemo znesek. 12-4

«Vsaki dami morem pristni danski Nokah-balzam priporočati kot prijetno in uspešno sredstvo, da lasje nanovo zrastejo. Dolgo časa so mi lasje zelo izpadali, tako da so se prikazale na glavi gole lise. Ko sem pa štiri tedne rabila Nokah-balzam, so pričeli lasje zopet rasti, so postali gosti, teži in lepi. Gdēna. C. Holm.

Zavoj «Nokah» 10 K. Diskretna zavojnina. Denar se pošlje naprej ali pa se pošlje po povzetju (kot plačilo se sprejemajo tudi poštna znamka). Piše naj se

Hospitals Laboratorium, Copenhagen K. 1060
Postbox 95 (Daenemark)

(Dopisnice je treba frankirati z 10 vinarsko znamko in pisma s 25 vinarsko znamko).

Prosim izrežite ta oglas!